

Živopisec in Marija.*)

(Legenda.)

VRÖVÍH cérkev so zidáli,
Da Mariji bi jo dáli,
Ki rodila nam Bogá
V ôdkup vsega je svetá.

Mnôgo lét je teklo délo,
Prédro strého je imélo.
Kádar bilo je pokrito,
Dvigalo se ponosito,
V Röve šel je kamenár,
Skládat sprédaj nov oltár,
Dólben s kósa célega
Mrámora prebélaga.

Še je drúgi mož prišel,
Vélik je klobúk imél,
Mlád je bil, kodrávih lás.
Široplèč, tenák čez pás.
Tudi ta je rábil tam,
Písat hôdil novi hrám,
Ter na odru prelepó
V stròp obrázil tó in tó;
Zjútraj se je zgódaj trúdil
In do mráka tih pomúdil.

Stál na odru je nekdaj,
Okončaval sveti ráj:
Oteca, Sína in Duhá
V glórji svítlega nebá.

Kádar to je dokončál,
Počíváje nij prestál; **)
Vzél iz hrámbe nov je kist,
Gíbek ves, tenák in čist,
Ter nebéskej je kraljici
Z njím obsónčil dévski líc,
Bogozárnost jíma dál,
Da sijála bi do tál,
Z vrha tam, kder njó klečečo,
Róci skléneni držeočo,
Srédi bláženih družín
Vénčal Otec je in Sín.

Kádar tó je cvét imélo,
Kakor da bi vse živélo,

Zdaj svetnice in svetníke,
Sivobráde, mladolíke
Dodelával je okróg,
Glédal na cerkvéni lók.

Zdélal je i to povsód;
Kista nij poléžil v kót,
Da praznôvat bi odšél,
Ker je pôsla še imél:
Zbôre angelcov perútñih,
Golopléčih, dolgoskútnih ***)
Tód je čelił, tam vršil,
Dôkler nij dovdolen bol.

Pót si vróč je zdaj otrl,
In po strôpu se ozrl.

Dokončál je! — Ves obráz
Svétil se mu je ta čas,
Ker gotôvo malo ne
V cérkvi se bleščalo je,
Kar je míslil narediti,
In po strôpu razdeliti;
Le Marijin še rokáv
Nékaj hôtel je popráv.
Kádar tudi to stvorí,
Tih na léství posloní.

Zahreščí pod njím deská
In prelômi se prhká;
Z odra páde ropotáje,
Oder se za njó zamáje!
Lés je grmel, hram bobnél,
Živopisec obledél!
Léstva se je z njím zibala,
V cérkev izpod nóg zdréala!
Jédva se je sam ujél,
Z désno kljúke oprijél,
Ki želézna in podvíta
V stròp cerkvéni je zabita,
Da svetilnik pozlačén
V kljun prijémlje zakriviljen.

Tam je vísel dôlu v grób,
Milo se ozrl na strôp,

*) Gospod, kateri je to pesen bil razglasil po zadnjem „Vrtci“ poslal nam jo je zopet, vso prenarejeno. Velí nasm: „gradivo se mi je zdele prelepo, da bi nedodešlo hodilo v pesni po svetu.“ Mi jo čitateljem podajemo tudi kakeršna je zdaj, da bi se pokazalo, koliko razločka je mej pésnijo, po pravilih okončano, ter mej takšno, katera je v náglieci le na pol zvršena. Želji svojega prijatelja ustrezamo tem rajši, ker se nam ta pesen zdí pripravna v deklamácijske učilniške mladine. *Ured.*

**) Prestati = néhati; aufhören. Kist, m., der Pinsel. Živopisec, m., der Mahler. Vénčati = krónati.

***) Skút, m. = obléka.

Kder devica je klečala,
Vénčana se preklanjala.
Pregloboko je vzdehnil,
Glasovito k njej zavpil:
„Mati! vsélej sem na sveti
Želet tebi v čast živeti;
Oh, iztegní zdaj rokó,
Drži me po konci z njó!“
Kaj zavpil je, kaj dejál,
Razuméla njj drughál,
Ki strahóma blizu vrát
Glédala je v cerkvi zád;
Razuméla déva mila,
Róko mu je pomolila,
Ter mej něbom in zemljó
Držala ga k višku z njó,

Da pritekli so ljudjé,
Spústili ga na deská.
Ne izgíne osem dñj,
V cérví oder nov stoji,
Živopisec na deskách
Zópet ima kist v rokáh,
Píše dévi z njim na část,
Káko vísel je v propást,
Z njé pomóčjo bil otét,
Iznad brézna smrti vzét.
To v zahvalo in spomin,
K znanju pôznih rodovin
Dél na zíd je v lévo strán,
Kder je še denášnji dán.

— m —

Jesen.

Vroče poletje je minulo, dan se je skrajšal in noč se je potegnila; — prišla je bladna jesen. — Tudi jesen prinese človeku obílo veselja. Po polji in po vrtovih sadje zorí. Povsod so zakladi narave bogato odprti. — Mihec in Tonček sta bila pri očetu na njivi, krompir sta pobirala in k domu spravljalna. „Le pridno pobirajta,“ rekó oče, „ako danes končamo, hočem vama jutri veliko veselje narediti.“ — Urno sta se zdaj dečka obračala in predno je bilo solnce za goró, bilo je že vse pobrano in pospravljenlo. „Veseli me,“ rečeo oče, da sta takó urna in pridna; tudi jaz bodem zdaj svojo obljubo spolnil. Jutri popóludne gremo v sadovnjak. Vse zrelo ovoče (sadje) bomo otresli. Povejta tudi svojim továřišem, da pridejo na vrt.“ — Vsi otroci so bili tega dela zeló veseli. Že davno poprej so za ta veseli dan očeta popraševali. Druzega dne je bil posebno lep jesenski dan. Zjutraj je bilo še malo mokro in mrzlo, a proti póludnevnu je bilo zeló zeló prijetno. S košarami, jerbasi, vrečami, s preklami, ključi in gredmi jo veselo proti vrtu mahajo. Oče splezajo na drevo in otresajo vejo za vejo takó, da je vse po tléh gromelo. Večkrat tudi otrokom kaj na glavo ali hrbet bunkne, ali to nič ne dé. Sem ter tjá veselo skačejo, pobirajo in polnijo posode, da jih je le veselje gledati. — Ko je bilo vse otreseno in pobrano, razdelé oče pridnim pobiračem sto jabolk in petdeset hrušek. Vsak je dobil po 20 jabolk in deset hrušek. (Povejte koliko otrok je bilo na vrtu?) Ko so oče takó med otroci sedeli, so jim mnogo lepega povedali. „Bodi Bogú hvala!“ rekli so dobri oče, „obílo smo natresli, dobro so se nam jabolka obnesla! A vse to drevje bi nam vendar ne bilo zdaj nič ovočja doneslo, ako bi ne bilo že v vzpomládi cvetelo in cvetja ohranilo. Samo tisto drevo, ki vzpomládi lepo in veselo cvetè, samo tisto daje lepega ovočja tudi jeseni. Ravno taka je tudi v človeškem življenji. Vsak, kdor v vzpomládi svojega življenja, to je, v svojej mladosti ne cvetè, kdor se v mladosti nič dobrega in lepega ne naučí, tudi v jeseni, v svojej starosti nič prida ne donese. Zatorej ne pustite, ljubi moji, zlatega časa prijetnih mladih dní brez lepega cvetja, brez dobrega uka naprej hiteti. Bodite dobrí